

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

School Learning Support Policy (SLS)

Maart 2021

Inhoudsopgave

1. Visie op ondersteuning binnen DENISE	2
2. Ondersteuningsstructuur en -taken	3
2.1 Ondersteuningsstructuur	3
2.2 Interne medewerkers en externe partners	4
2.3 Medewerkers	5
2.4 Externe partners	7
3. Overlegvormen	9
3.1 Groeps- en leerlingbespreking	9
3.2 Intern ondersteuningsteam	9
3.3 Overleg externe partners, leerling en ouders/verzorgers	9
4. Mogelijkheden van onze ondersteuning	10
5. Scholing ondersteuning	15
6. Borging kwaliteit ondersteuning	16
7. Overzicht van de ondersteuning van DENISE	17
Bijlage 1: Verzuimprotocol	20

1. Visie op ondersteuning binnen DENISE

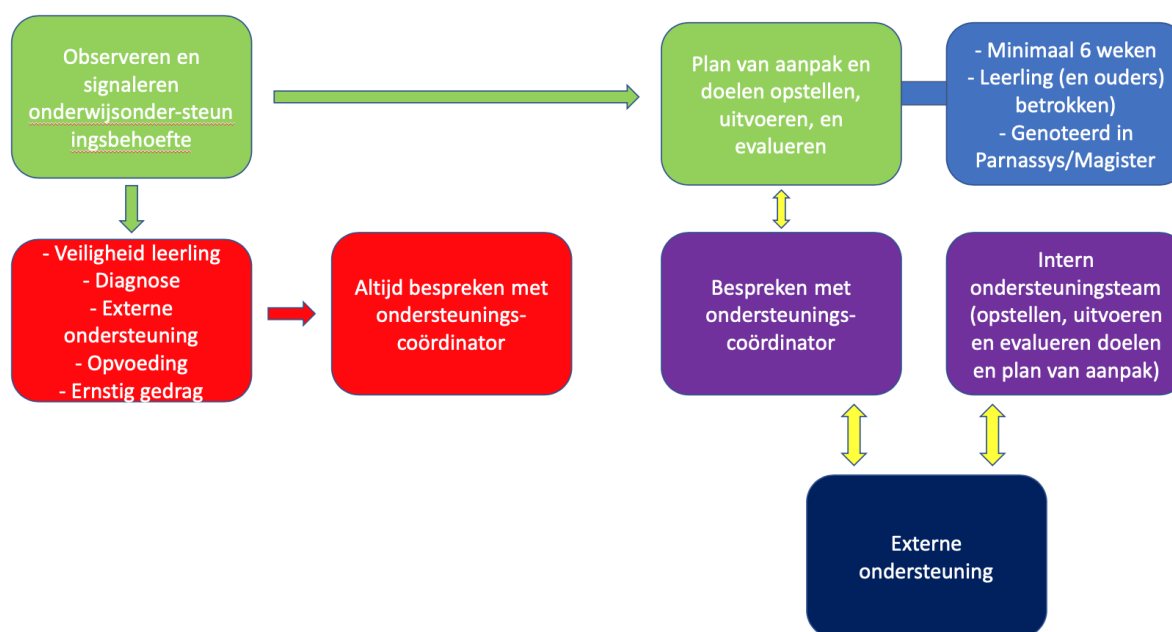
Binnen DENISE gaan wij ervan uit dat leerlingen zich ontwikkelen op eigen niveau en tempo. Sommige leerlingen hebben daarbij ondersteuning nodig. Binnen het ontwikkelingsproces van de leerling sluiten wij zoveel mogelijk aan bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte. Dit gebeurt waar mogelijk in de klas en altijd in samenwerking met leerling en ouders/verzorgers. In dit document beschrijven we hoe DENISE ondersteuning vormgeeft en welke mogelijkheden hiervoor zijn. Wij hanteren dezelfde werkwijze en visie binnen het primair en voortgezet onderwijs.

2. Ondersteuningsstructuur en -taken

De ondersteuning aan leerlingen binnen DENISE wordt uitgevoerd door verschillende medewerkers. Hierna wordt beschreven hoe de ondersteuningsstructuur binnen DENISE eruit ziet en wat de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende medewerkers met betrekking tot ondersteuning zijn. Tevens worden verschillende netwerkpartners van de school beschreven.

2.1 Ondersteuningsstructuur

DENISE kent een ondersteuningsstructuur waarbij er onderscheid wordt gemaakt tussen eerste-, tweede- en derdelijns ondersteuning. In onderstaand schema is de ondersteuningsstructuur zichtbaar gemaakt.

Figuur 1: ondersteuningsstructuur DENISE

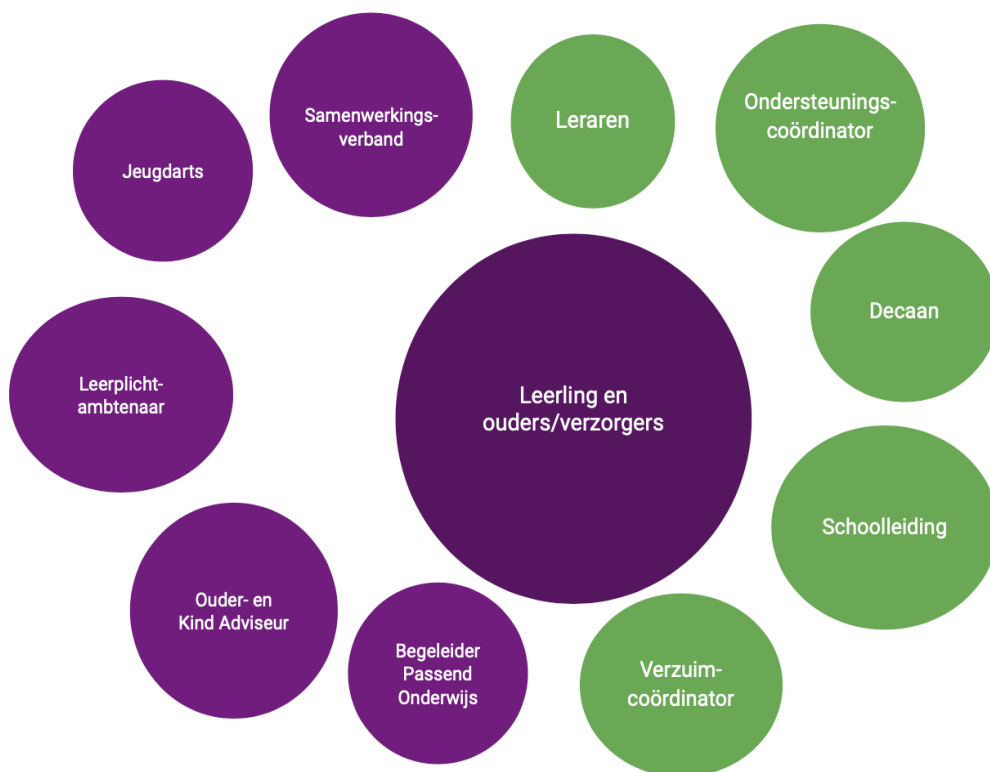
Het uitgangspunt is dat de leerling zoveel mogelijk wordt opgevangen door de leraar: de eerstelijns ondersteuning (groene kaders). De signalen die aangeven dat een leerling en/of groep (extra) ondersteuning nodig heeft, komen meestal uit observaties van de leraar in en buiten de klas, de intake/overdracht vanuit de vorige school, uit het leerlingvolgsysteem, de leerling en/of ouders/verzorgers zelf, het onderwijsondersteunend personeel of externe instellingen. De leraar maakt (zoveel mogelijk in samenwerking met leerling en ouders) een plan van aanpak waarin wordt gewerkt aan de onderwijsondersteuningsbehoefte van de

leerling. In dit plan van aanpak worden doelen gesteld waaraan de leerling en leraar gedurende minimaal zes weken werken. Na deze zes weken wordt het plan van aanpak geëvalueerd. Het plan van aanpak, de uitvoering en de evaluatie worden door de leraar in Parnassys/Magister gezet. Voor het PO is het leerlingvolgsysteem Parnassys en voor het VO Magister.

Indien deze ondersteuning door de leraar niet voldoende is en/of de ontwikkeling van de leerling ernstig wordt belemmerd, en/of de expertise van de leraar overstijgt, worden de interne deskundigen ingeschakeld (rode en paarse kaders). In het interne ondersteuningsteam wordt besproken welke ondersteuning leerlingen nodig hebben. Indien de school vermoedt de ondersteuning niet (geheel) zelf te kunnen bieden, kunnen externe partners worden geconsulteerd, vindt er overleg plaats met het Samenwerkingsverband of vindt er een doorverwijzing plaats (blauwe kader).

2.2 Interne medewerkers en externe partners

In figuur 2 staat weergegeven welke interne medewerkers onderdeel zijn van de ondersteuningsstructuur binnen DENISE (groen) en met welke externe partners (paars) er structureel wordt samengewerkt rondom de ondersteuning van leerlingen (en hun ouders/verzorgers).

Figuur 2: betrokken medewerkers ondersteuningsstructuur DENISE

2.3 Medewerkers

Leraren

De leraren zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor het leren van hun leerlingen en hun groep. Zij volgen de ontwikkeling van de leerling en de groep, signaleren ondersteunings- en onderwijsbehoeften, passen hun onderwijs hierop aan en evalueren dit regelmatig (zie ook Handelingsgericht Werken, verder in dit document). Hierin wordt samengewerkt met andere leraren, medewerkers, leerling en ouders/verzorgers. Wanneer dit niet het gewenste effect heeft, er sprake is van ondersteunings- en onderwijsbehoeften die de ontwikkeling van leerlingen ernstig (kunnen) belemmeren of die expertise en/of functie van de leraar overstijgt, bespreken zij dit met de ondersteuningscoördinator.

Binnen het VO hebben leraren ook de taak van mentor.

Ondersteuningscoördinator

De ondersteuningscoördinator (OC) is verantwoordelijk voor de ontwikkeling, implementatie, uitvoering en borging van de ondersteuningsstructuur. Binnen DENISE werkt een OC zowel in het PO als VO, waarbij in de verdeling rekening wordt gehouden met expertise en ervaring. Er wordt door de OC samengewerkt met medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers binnen de school en diverse netwerkpartners. De OC valt hiërarchisch onder de directie. De OC werkt samen met de teamleider van de desbetreffende afdeling, leraren en andere partners om de ondersteuning aan leerlingen zo optimaal te laten verlopen.

De OC is het eerste aanspreekpunt voor personeel van DENISE als het gaat om ondersteuning van leerlingen die hun verantwoordelijkheid en expertise overstijgen. Tevens ondersteunt de OC leraren bij het optimaliseren van het klassenmanagement, het pedagogisch klimaat en didactische vaardigheden. Ook begeleidt de OC startende leraren. De OC is betrokken bij de intake van nieuwe leerlingen. In hoofdstuk 4 wordt dit toegelicht. De OC is eerste aanspreekpunt voor netwerkpartners als het gaat om ondersteuning van leerlingen binnen en buiten de school en is Aandachtsfunctionaris Kindermishandeling/Huiselijk Geweld.

Schoolleiding

De rector is eindverantwoordelijk voor de ondersteuning aan leerlingen. De rector wordt ondersteunt door de conrector. Samen voeren ze de directie. Samen met de teamleiders VO en PO zijn ze de schoolleiding. De uitvoering van de ondersteuning ligt bij de OC, leraren, teamleiders en andere partners. De OC legt aan de directie verantwoording af over de ondersteuning en het te voeren beleid.

Vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon organiseert u preventieve activiteiten gericht op het voorkomen van ongewenst gedrag en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de schoolleiding over het veiligheidsbeleid. De vertrouwenspersoon is het aanspreekpunt voor leerlingen die ontevreden zijn over de school maar dat niet willen/kunnen bespreken met leraar/mentor/schoolleiding. Ouders/verzorgers en kunnen bij klachten waarmee ze niet bij de schoolleiding terecht willen/kunnen bespreken met het schoolbestuur (zie klachtenregeling op onze website). Medewerkers van DENISE die klachten hebben die ze niet kunnen bespreken met de schoolleiding, kunnen gebruikmaken van de vertrouwenspersonen van Esprit Scholen.

Anti-pestcoördinator

De anti-pestcoördinator verantwoordelijk voor het bewaken en onderhouden van het pestprotocol van DENISE, zie website.

Decaan

De decaan werkt binnen DENISE uitsluitend in het VO. De decaan valt hiërarchisch onder een teamleider VO en ondersteunt leerlingen bij de keuze van vervolgonderwijs buiten DENISE. De decaan bespreekt met leerlingen en ouders/verzorgers welke mogelijkheden er zijn voor vervolgopleiding na DENISE.

Verzuimcoördinator

De verzuimcoördinator werkt binnen DENISE uitsluitend in het VO. De verzuimcoördinator controleert de aanwezigheid van leerlingen, neemt indien nodig contact op met leraar, ouders/verzorgers en/of leerlingen en meldt bij veel verzuim, in overleg met de ondersteuningscoördinator, leerlingen bij leerplicht. Binnen DENISE wordt er zowel in PO als VO gewerkt met een Verzuimprotocol (zie bijlage 1). Tevens zorgt de verzuimcoördinator voor een rapportage naar ondersteuningscoördinator en teamleider over de aanwezigheid van leerlingen.

2.4 Externe partners

Ouders/verzorgers

Ouders/verzorgers spelen een belangrijke rol binnen de ondersteuningsstructuur van DENISE. Daarnaast zijn zij voor de school een belangrijke samenwerkingspartner in de ondersteuning aan leerlingen.

Ouder- en Kindadviseur

De Ouder- en Kindadviseur (OKA) werkt binnen DENISE zowel in het PO als VO. De OKA is in dienst bij de Gemeente Amsterdam en onderdeel van het Ouder- en Kindteam (OKT). Binnen dit OKT werken de OKA, jeugdarts, jeugdverpleegkundige en jeugdpsycholoog samen om zo snel mogelijk binnen de directe omgeving van de leerling en ouders/verzorgers ondersteuning te bieden. De ondersteuningscoördinator werkt samen met de OKA. De OKA biedt laagdrempelige opvoedondersteuning en jeugdhulp aan ouders/verzorgers en kinderen. De school kan in samenspraak met leerlingen en ouders/verzorgers de aanmelding bij de OKA verzorgen, maar leerling en ouders/verzorgers kunnen zelf ook contact opnemen met de OKA of het OKT van hun wijk.

Jeugdarts

De jeugdarts werkt binnen DENISE zowel in PO als VO. De jeugdarts is in dienst bij de Gemeente Amsterdam en onderdeel van het Ouder- en Kindteam. De ondersteuningscoördinator werkt samen met de jeugdarts. De school kan de jeugdarts om advies vragen bij leerlingen met frequent schoolverzuim en/of (geestelijke) gezondheidsproblemen. De OC kan de schoolarts verzoeken om de leerling en ouders/verzorgers uit te nodigen voor consult. De jeugdarts bespreekt vervolgens met leerling, ouders/verzorgers en school welke aanpassingen eventueel nodig zijn binnen het onderwijs om de schoolgang zo goed mogelijk te laten verlopen.

Leerplichtambtenaar

De leerplichtambtenaar werkt binnen DENISE zowel in het PO als VO. De leerplichtambtenaar is in dienst bij de Gemeente Amsterdam of de gemeente waar de leerling staat ingeschreven. DENISE heeft een vaste leerplichtambtenaar van de Gemeente Amsterdam. De leerplichtambtenaar ziet toe op naleving van de leerplichtwet. De

leerplichtambtenaar ondersteunt de school bij het voorkomen van verzuim en kan sancties opleggen aan leerling en/of ouders/verzorgers bij ongeoorloofd verzuim.

Begeleider Passend Onderwijs

De Begeleider Passend Onderwijs (BPO) werkt binnen DENISE uitsluitend in het VO. De BPO is in dienst bij Altra, een organisatie voor Speciaal Onderwijs en Jeugdhulpverlening. De ondersteuningscoördinator stuurt de BPO aan. De BPO ondersteunt leerlingen met extra ondersteunings- en onderwijsbehoeften op het gebied van gedrag en executieve functies. De BPO werkt zoveel mogelijk handelings- en oplossingsgericht en is expert in het ondersteunen van jongeren binnen het onderwijs. De begeleiding richt zich op het zo soepel mogelijk laten verlopen van de schoolloopbaan van de leerling en vindt voornamelijk, maar niet uitsluitend, plaats in de klassensituatie. De BPO adviseert tevens leraren over welke aanpak passend is voor de leerling in de klas.

Samenwerkingsverband PO en VO

Het Samenwerkingsverband is een organisatie waaraan alle scholen binnen de regio Amsterdam verbonden zijn. Er is een samenwerkingsverband voor zowel PO als voor VO, maar dit zijn twee aparte organisaties. Het Samenwerkingsverband heeft als doel leerlingen binnen de regio een passende onderwijsplek te bieden. De ondersteuningscoördinator is de contactpersoon vanuit DENISE voor het Samenwerkingsverband. Het Samenwerkingsverband ondersteunt de school financieel bij het vormgeven van de ondersteuningsstructuur. DENISE kan het Samenwerkingsverband consulteren in het geval van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Daarnaast geeft het Samenwerkingsverband Toelaatbaarheidsverklaringen Speciaal Onderwijs en de indicatie Leerwegondersteuning (LWOO, alleen voor VO) af. Via het Samenwerkingsverband VO kunnen ook trajecten worden ingezet waarbij de ondersteunings- en onderwijsbehoeften in kaart worden gebracht door externe gedragswetenschappers.

3. Overlegvormen

3.1 Groeps- en leerlingbespreking

Er vinden gedurende het schooljaar groeps- en leerlingbesprekingen plaats waarin de leraar met een OC overlegt over het leren van leerlingen en de groep en welke ondersteuning er nodig is. De OC heeft hierin een adviserende en signalerende rol. Voor het VO dient dit overleg ter voorbereiding op de lerarenvergadering.

3.2 Intern ondersteuningsteam

Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben die de leerkracht niet binnen de groep kan bieden, worden besproken in het intern ondersteuningsteam. Deze overleggen vinden een keer per maand plaats. Dit team bestaat uit een lid van de schoolleiding (afhankelijk van de groep van de leerling) en de ondersteuningscoördinatoren. De wens is om hierbij ook de leraar te laten aansluiten.

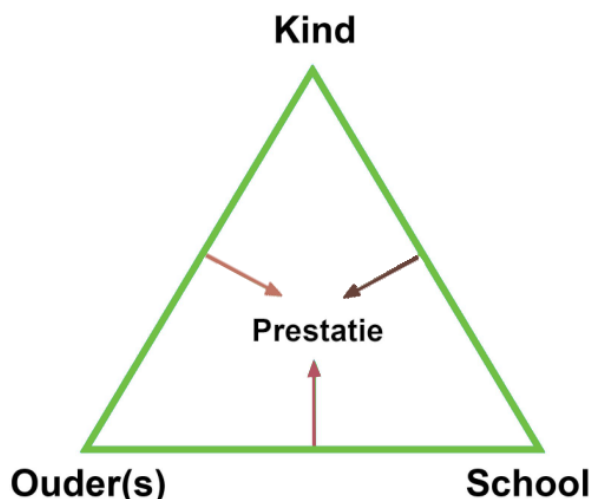
3.3 Overleg externe partners, leerling en ouders/verzorgers

Indien nodig zullen externe partners worden uitgenodigd om tijdens een groot overleg mee te denken over mogelijke extra ondersteuning. Ouders/verzorgers en leerling kunnen op uitnodiging bij dit overleg aanwezig zijn.

4. Mogelijkheden van onze ondersteuning

4.1 Intake

Om tot optimaal leren te komen is een goede samenwerking tussen ouders/verzorgers, school en leerling nodig, zie figuur 4. Dat start bij een goede intake.

Figuur 4: samenwerking ouder-school-kind.

Bij aanmelding van een leerling (via het formulier op de website of via Loting en Matching) op DENISE start de OC een onderzoek naar de mogelijkheden van de school om passend onderwijs te bieden aan de leerling. De basis hiervoor zijn het ondersteuningsprofiel van de school (kan de school voorzien in de onderwijsbehoefte van een leerling) en de huidige situatie in de klassen (omvang en groepsdynamiek). Het onderzoek bestaat uit:

- Contact met de bezochte voorschool/ kinderopvang (bij instroom 4-jarigen). De Intern begeleider maakt een afspraak met de pedagogisch medewerker om, indien mogelijk in aanwezigheid van ouders/verzorgers, als warme overdracht het peuter-LOVS te bespreken. De bevindingen en het peuter-LOVS wordt ingescand en als bestand in ParnasSys gehangen;
- Contact met de school van herkomst (in het geval van zij-instroom of indien informatie van vorige school daartoe aanleiding geeft);
- Gesprek met leerling, ouders/verzorgers en/of netwerkpartners (in het geval van zij-instroom of indien informatie van vorige school daartoe aanleiding geeft).

Vanaf het moment van aanmelding bedraagt de onderzoekstijd zes weken. In sommige gevallen wordt dit verlengd met vier weken, zodat de totale onderzoeksduur op tien weken komt. De OC legt een beargumenteerd advies voor aan de schoolleiding die een besluit neemt of een kind wel of niet instroomt op school. Indien de leerling niet toelaatbaar is, informeert de school ouders/verzorgers hierover. Er wordt samen met ouders/verzorgers gekeken naar een school die wel tegemoet kan komen aan de specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling.

4.2 Planmatig en oplossingsgericht werken aan ondersteuning

Wij werken op DENISE planmatig en denken oplossingsgericht. Dit betekent dat we vanuit een positieve houding de meest optimaal mogelijke leeromstandigheden voor elke leerling mogelijk proberen te maken. Het belang van leerling en groep wegen daarbij beide mee. Als er voor de leerbehoefte van een leerling geen geschikte groep op DENISE te realiseren is, wordt gezocht naar een groep buiten DENISE waar dit wel kan.

Er wordt in een cyclus van vier fasen gewerkt : waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren, zie figuur 3. Gedurende deze cyclus vinden er op vaste momenten groeps- en leerlingbesprekingen plaats. Bij tussentijdse nieuwe ontwikkeling doorloopt de leraar de vier fases zelfstandig, zodat hij/zij het onderwijs kan aanpassen en/of de OC inschakelt.

De leraar registreert deze cyclus in het leerlingvolgsysteem in een plan van aanpak/handelingsplan en zet deze in het leerlingvolgsysteem Parnassys (PO) of Magister (VO). De onderdelen die als 'notitie' in het leerlingvolgsysteem worden gezet, zijn in ieder geval: opvallende observaties, individuele gesprekken met leerlingen en een ouders-, leerling- en groepsbespreking.

Figuur 3: de cyclus van ondersteuning

In de fase van **waarnemen** is het opstellen van een groepsoverzicht een waardevolle verzameling van gegevens. Hierin worden objectieve gegevens van de leerlingen genoteerd. Dit kan in het PO door een analyse van toetsen, zowel methodegebonden als niet-methodegebonden en in het VO een analyse van de waardering van verwerving van vakkennis- en vaardigheden en een waardering van de leerhouding van de leerling. Door het observeren van leerlingen in verschillende situaties en het voeren van (leer)gesprekken met leerlingen kan extra informatie naar boven komen, zodat er een compleet beeld gevormd worden. Ook observaties van andere medewerkers, informatie in het leerlingvolgsysteem, overdracht van een voorgaande leraar en ouders/verzorgers zijn bronnen van informatie. Met deze informatie kan er een groepsoverzicht worden opgesteld. Uit het groepsoverzicht kunnen dan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen en/of van de groep gedestilleerd worden.

De fasen begrijpen en plannen vinden plaats tijdens (de voorbereiding op) de leerling- en/of groepsbespreking.

In de fase van **begrijpen** worden de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften helder omschreven. Eventueel in samenspraak met de OC.

Twee vragen zijn belangrijk om helder te krijgen:

1. Welke doelen willen we bereiken?
2. Wat heeft iedere leerling/groep nodig om dit doel te bereiken?

Als een leerling meer nodig heeft dan onze basisondersteuning, dan stelt de OC een OPP (ontwikkelingsperspectief) op.

Daarna volgt de fase van **plannen**. Hierin wordt het onderwijs ontworpen en de pedagogische aanpak vastgesteld. Er wordt tegemoet gekomen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van alle leerlingen/de groep. Hierbij bepaalt de leraar of dit binnen de expertise en/of functie valt. Indien dit niet het geval is, vindt er overleg met de OC plaats. Dan volgt de fase van **realiseren**; dit is de uitvoering in de klas en eventueel daarbuiten. Hiervoor is onder andere een goed klassenmanagement van belang.

Na deze fase start de cyclus opnieuw. Daarbij neemt de groeps- en leerlingbespreking wederom een centrale rol in. Deze bespreking dient als een moment om te evalueren en waar nodig het onderwijs bij te stellen. De leerlingen met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften worden hierbij altijd besproken, zodat er noodzakelijke acties geïnitieerd kunnen worden.

De rol van de leraar is cruciaal tijdens deze cyclus. De leraar is de eerst verantwoordelijke voor de ontwikkelingen van zijn/haar leerlingen en groep. De uitgangspunten hierbij zijn:

1. De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van een leerling staan centraal.
2. Het gaat om afstemming en wisselwerking.
3. De leraar doet ertoe.
4. Positieve aspecten zijn van groot belang.
5. We werken constructief samen.
6. Ons handelen is doelgericht.
7. De werkwijze is systematisch en transparant.

Binnen de basisondersteuning zijn leraren in staat om licht curatieve interventies (bijvoorbeeld aanbod voor leerlingen met dyslexie of concentratieproblemen) in de eigen klas te ontwerpen en uit te voeren. Mochten zij hierin advies nodig hebben of hebben de interventies niet het gewenste effect, dan kunnen zij terecht bij collega's of een ondersteuningscoördinator.

Bij de volgende problemen verwijzen de leerkrachten **altijd** direct door naar een van de ondersteuningscoördinatoren:

- bij problemen waarbij de veiligheid of het welzijn van de leerling, leraar of groep in gevaar is
- bij sociaal-emotionele problemen
- bij opvoedingsproblematiek
- als er sprake is van een diagnose
- als er hulpverlening betrokken is bij de leerling/het gezin
- ernstig grensoverschrijdend gedrag

4.3 Grens binnen onze school

Er zijn meerdere onderwijs- en ondersteuningsbehoeften die leerlingen kunnen hebben om op school te kunnen functioneren.

Binnen de basisondersteuning bieden wij onze leerlingen (eventueel in samenwerking met externe partners) ten minste preventieve en licht curatieve ondersteuning op de volgende gebieden:

<i>cognitief</i>	disharmonische intelligentie
<i>leervorderingen</i>	leerachterstanden in rekenen en taal, extra didactische ondersteuning
<i>ontwikkeling</i>	dyslexie, dyscalculie, problemen met het verwerken van informatie
<i>werkhouding</i>	problemen op het gebied van taakgerichtheid, motivatie, aandacht, concentratie, planning, organisatie
<i>sociaal-emotioneel</i>	faalangst, teruggetrokken gedrag, sociale participatie, moeite met grenzen
<i>fysieke behoefte</i>	slechtziendheid, slechthorendheid, (fijn) motorische beperkingen, rolstoelafhankelijkheid, langdurige ziekte
<i>algemeen</i>	eten/drinken
<i>medisch</i>	zie medisch protocol Samenwerkingsverband
<i>thuisituatie</i>	ondersteuning thuisituatie, vrije tijd
<i>middelengebruik</i>	preventieve en licht curatieve ondersteuning bij middelengebruik (alcohol, drugs, games)

Wanneer de ontwikkeling van een kind, ondanks intensieve interventies, op cognitief gebied stagneert, wanneer er sprake is van ernstige gedragsproblematiek waardoor de veiligheid van de groep, de leerling en de leraar in het gedrang komt of wanneer er sprake is van ernstige psychiatrische problematiek, waarbij specialistische ondersteuning nodig is, gaan we op zoek naar een alternatief voor deze leerling, altijd in goed overleg met de ouders/verzorgers en het Samenwerkingsverband.

5. Scholing ondersteuning

Het is van belang dat leraren op de hoogte zijn van een normale ontwikkeling, zodat problemen hierin snel worden gesignaleerd. Signaleren, objectief observeren en registreren is de eerste stap. Vervolgens is het nodig dat zij onderwijs- en ondersteuningsbehoeften kunnen formuleren en welke interventies hierbij mogelijk zijn. Hiervoor kunnen zij terecht bij OC's. Er worden op DENISE workshops aangeboden aan leraren rondom ondersteuning van leerlingen, waarbij het gaat om algemene pedagogische en didactische kennis en vaardigheden, maar ook gericht op specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften rondom veelvoorkomende ontwikkelingsproblemen, zoals dyslexie, dyscalculie, ASS, AD(H)D en PTSS.

Daarnaast is het belangrijk om kennis te verkrijgen over onze specifieke leerlingenpopulatie die bestaat uit expats, vluchtelingen en meertalige leerlingen. De OC's inventariseren en signaleren regelmatig gedurende het schooljaar welke scholingsbehoefte er rondom leerlingondersteuning is bij medewerkers van DENISE.

6. Borging kwaliteit ondersteuning

De OC's zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de ondersteuning binnen DENISE en leggen verantwoording af aan de directie. Om de kwaliteit te borgen vindt er gedurende het schooljaar procesevaluatie plaats.

De interne procesevaluatie vindt tweemaal per jaar plaats, in januari en in juni. De directie en OC evalueren de werkwijze van en tevredenheid over de ondersteuning binnen DENISE, bepalen ontwikkelpunten en maken een plan van aanpak voor de komende periode.

De externe procesevaluatie vindt driemaal per jaar plaats, in september, januari en juni. OC, OKA, leerplichtambtenaar en jeugdarts evalueren de samenwerking, bepalen ontwikkelpunten en maken daarover zonodig afspraken. Ook worden in dit overleg nieuwe ontwikkelingen binnen het werkveld uitgewisseld.

Het huidige plan van aanpak op DENISE is:

- omschrijving intakeprocedure groep 0 (februari 2020)
- sociaal veiligheidsplan (maart 2020)
- aanschaffen (juni 2020) en implementatie (augustus 2020) instrument sociaal welbevinden PO
- inventariseren scholingsbehoefte rondom leerlingondersteuning (maart 2020)
- monitoren en bijsturen van de ondersteuningsstructuur binnen DENISE (duurt voort)

7. Overzicht van de ondersteuning van DENISE

De kracht van de school

DENISE probeert leerlingen die nieuw zijn in Nederland en de Nederlandse taal niet machtig zijn een zachte landing te bieden. Wij zijn een taalvriendelijke school en iedere leraar is een taaldocent. Dat houdt in dat er in lessen, opdrachten en contact rekening wordt gehouden met het ontwikkelen van de Nederlandse taal. We gaan niet uit van de beperking van leerlingen, maar zetten veel in op een goede basis in het lesgeven door de leraren door te werken vanuit het profiel van een DENISE-leraar zodat zoveel mogelijk leerlingen daarvan kunnen profiteren. De DENISE-leraar zet in op differentiatie, houdt rekening met de diverse achtergrond van onze leerlingen en is een mentor voor leerlingen. We hebben bewust kleinere en heterogene klassen. Daar waar nodig bieden we maatwerk voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte binnen de grenzen van de school.

Er hangt een fijne sfeer in de school en streven ernaar dat iedereen, ook ouders, onderdeel is van de DENISE-community.

Er is goede samenwerking met verschillende netwerkpartners zoals Ouder- en Kind Adviseurs, Schoolarts, Leerplicht, GGD, Jellinek, Begeleider Passend Onderwijs, Samenwerkingsverband, schoolagent, GGZ en andere vormen van hulp.

Overzicht van het ondersteuningsaanbod van de school

Ondersteuning bij taal- en rekenen	Hoe werkt de school hieraan?
Taal	DENISE is een taalvriendelijke school en iedere docent is een taaldocent. Zie hiervoor ook ons Taalbeleidsplan op de website. Er zijn extra lessen in ondersteuning van de Nederlandse taal (NT2) en of Engels as an additional language (EAL). Daarnaast hebben wij ook een Career programma waarin leerlingen die te oud zijn voor de onderbouw en nog niet klaar voor het diplomaprogramma worden voorbereid. Ook in dit programma is extra aandacht voor taalontwikkeling.
Dyslexie	Faciliteiten rondom extra tijd bij toetsen en examens en gebruik hulpmiddelen zoals gesteld door het College van Toetsing en examens.
Rekenen	Er is geen specifieke ondersteuning op rekenen buiten de klas. Door de kleine klassen is het wel mogelijk om extra ondersteuning gedurende de lessen te krijgen van de leraar.
Dyscalculie	Faciliteiten rondom extra tijd bij toetsen en examens en gebruik hulpmiddelen zoals gesteld door het College van Toetsing en examens.

Ondersteuning bij intelligentie	Hoe werkt de school hieraan?
Meer- en hoogbegaafdheid	Hierin probeert DENISE zoveel mogelijk maatwerk te bieden. Tijdens de lessen en opdrachten wordt er gedifferentieerd. Wij laten alle leerlingen kennis maken met diverse vormen van leren en toetsen. Binnen DENISE zetten wij veel in op een goede basis in het lesgeven door de leraren door te werken vanuit het profiel van een DENISE-leraar zodat zoveel mogelijk leerlingen daarvan kunnen profiteren. Indien nodig is er overleg met netwerkpartners.
Disharmonische intelligentie	Hierin probeert DENISE zoveel mogelijk maatwerk te bieden. Tijdens de lessen en opdrachten wordt er gedifferentieerd. Wij laten alle leerlingen kennis maken met diverse vormen van leren en toetsen. Binnen DENISE zetten wij veel in op een goede basis in het lesgeven door de leraren door te werken vanuit het profiel van een DENISE-leraar zodat zoveel mogelijk leerlingen daarvan kunnen profiteren. Indien nodig is er overleg met netwerkpartners.

Ondersteuning bij motivatie en leren	Hoe werkt de school hieraan?
Motivatie en concentratie	Binnen DENISE zetten wij veel in op een goede basis in het lesgeven door de leraren door te werken vanuit het profiel van een DENISE-leraar zodat zoveel mogelijk leerlingen daarvan kunnen profiteren. Er kan hiervoor extra ondersteuning worden geboden vanuit de mentor, ondersteuningscoördinator en Begeleider Passend Onderwijs. Indien nodig is er contact met netwerkpartners.
Studievaardigheden: plannen en organiseren, taakgericht werken	Tijdens mentorlessen (welke minimaal 4 dagen per week in het rooster zijn opgenomen) is hier aandacht voor. Binnen DENISE zetten wij veel in op een goede basis in het lesgeven door de leraren door te werken vanuit het profiel van een DENISE-leraar zodat zoveel mogelijk leerlingen daarvan kunnen profiteren. Extra ondersteuning kan worden geboden door de mentor, ondersteuningscoördinator en Begeleider Passend Onderwijs. Indien nodig is er contact met netwerkpartners.

Leerweg-ondersteuning vmbo	Hoe werkt de school hieraan?
Leerweg-ondersteuning vmbo	DENISE heeft klassen met maximaal 24 leerlingen. Daarnaast worden in sommige klassen extra taalondersteuning gegeven.

Ondersteuning bij sociaal-emotioneel functioneren	Hoe werkt de school hieraan?
Sociale vaardigheden	Tijdens mentorlessen (welke minimaal 4 dagen per week in het rooster zijn opgenomen) is hier aandacht voor. Binnen DENISE zetten wij veel in op een goede basis in het lesgeven door de leraren door te werken vanuit het profiel van een DENISE-leraar zodat zoveel mogelijk leerlingen daarvan kunnen profiteren. Extra ondersteuning kan worden geboden door de mentor, ondersteuningscoördinator en Begeleider Passend Onderwijs. Indien nodig is er contact met netwerkpartners.
Angst en stemming (incl. faalangst)	Binnen DENISE kan hiervoor extra ondersteuning worden geboden vanuit de mentor, ondersteuningscoördinator en Begeleider Passend Onderwijs. Indien nodig is er contact met netwerkpartners.
Omgaan met grenzen	Binnen DENISE zetten wij veel in op een goede basis in het lesgeven door de leraren door te werken vanuit het profiel van een DENISE-leraar zodat zoveel mogelijk leerlingen daarvan kunnen profiteren. Er kan hiervoor extra ondersteuning worden geboden vanuit de mentor, ondersteuningscoördinator en Begeleider Passend Onderwijs. Indien nodig is er contact met netwerkpartners.
Middelengebruik en verslaving	Binnen DENISE kan hiervoor extra ondersteuning worden geboden vanuit de mentor, ondersteuningscoördinator en Begeleider Passend Onderwijs. Indien nodig is er contact met netwerkpartners, waarbij er goed contact is met Jellinek.

Ondersteuning bij fysieke en zintuiglijke beperkingen	Hoe werkt de school hieraan?
Slechtziendheid, slechthorendheid, motorische beperkingen/ beperkte mobiliteit, beperkte belastbaarheid, chronisch ziek	Hierin probeert DENISE zoveel mogelijk maatwerk te bieden. Binnen DENISE kan hiervoor extra ondersteuning worden geboden vanuit de mentor, ondersteuningscoördinator en Begeleider Passend Onderwijs. Indien nodig is er contact met netwerkpartners.

Ondersteuning thuis en vrije tijd	Hoe werkt de school hieraan?
Ondersteuning thuis/vrije tijd	Hierin probeert DENISE zoveel mogelijk maatwerk te bieden. Binnen DENISE kan hiervoor extra ondersteuning worden geboden vanuit de mentor, ondersteuningscoördinator en Begeleider Passend Onderwijs. Indien nodig is er contact met netwerkpartners.

Bijlage 1: Verzuimprotocol

Bij absentie is het van belang om direct in gesprek te gaan, in eerste instantie met de leerling en als dit niet helpt met de ouders. Van deze gesprekken maakt de mentor een kort verslagje in Magister, zodat duidelijk is welke stappen zijn ondernomen alvorens de DUO-melding wordt gedaan. De verzuimcoördinator voorziet de mentoren van informatie.

Situatie	Handeling
3 keer te laat binnen twee weken of 3 lessen gemist binnen twee weken zonder geldige reden (goedgekeurd verlof, bezoek specialist of ziekte)	Individueel gesprek met de mentor, om dieper in te gaan hoe het komt dat dat zo is. Na dit gesprek licht de mentor de ouders per mail in dat dit gesprek is geweest en als het goed is de oplossing die de leerling heeft aangedragen. Vraag ouders ook om te ondersteunen om op tijd te komen.
6 keer te laat gekomen binnen vier weken of 6 lessen gemist binnen vier weken	De ouders en de leerling uitnodigen en dit gesprek opnieuw houden. Ook weer op zoek gaan hoe het kan en een oplossing vinden voor dit probleem.
12 keer te laat gekomen binnen vier weken of 12 lessen gemist binnen vier weken	Gesprek met mentor, teamleider, eventueel ondersteuningscoördinator, ouders en leerling. Hieruit moet met name door teamleider naar voren komen dat er een melding gedaan gaat worden richting leerplicht.
Te laat komen blijft aanhouden, 16 keer (of meer) binnen 4 weken. of 16 lessen gemist binnen vier weken	Er wordt een melding gedaan bij de leerplichtambtenaar van de gemeente waar de leerling woont (DUO-melding). Nelleke doet deze melding, na hiervan door de mentor op de hoogte te zijn gesteld. De mentor neemt contact op met ouders op ze hiervan op de hoogte te stellen. Leerplichtambtenaar neemt contact op met ouders en leerling. Leerplichtambtenaar neemt ook contact op met ondersteuningscoördinator om te informeren wat de school heeft gedaan en of school op de hoogte is van de oorzaken.
Bij 4 ziekmeldingen in 3 maanden of een week achter elkaar ziekteverzuim of langer	De mentor gaat hierover zo snel mogelijk in gesprek met de betreffende leerling en ouders. Vaak helpt dit soort snelle contacten om erger te voorkomen. Van het contact wordt een notitie gemaakt in Magister. Ook maakt de mentor melding bij de ondersteuningscoördinator. Zij doet in principe een melding bij de schoolarts (GGD - M@zl-melding). Mocht er bij de start schooljaar duidelijk worden dat een leerling lichamelijke aandoeningen dan wel psychische problematiek heeft dan wordt dit gemeld bij de ondersteuningscoördinator.